

Glas za veznikov

Leto II. Št. 441

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 5 lir

TRST, ponedeljek 25. novembra 1946

UREDNISTVO: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter visine (širina ena kolona): trgovski L. 27, mrtvaški L. 56 (osmrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsaki listi (tekstni oglaš) L. 45. Dve dni v tisku, plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: S.P.L. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 5; zaostale L. 10. Rokopisov ne vračamo.

Byrnesovih osem točk o organizaciji začasne uprave

VČERAŠNJE VOLITVE

FRANCIJA
London, 25. novembra
Kakor kažejo zadnji izidi včerajšnjih francoskih volitev za Svet republike (senat), vodijo a majhno večino komunisti. Dobili so 24.700 volitnih moči. Bidaulova ljudska republikanska gibanje je dobilo nad 24.000 volitnih moči, socialisti pa 14.300. Končni izidi bodo znani pozneje.

To so bile osme volitve v Franciji po osvoboditvi. Voliti so volne moše, ki bodo izvolili dve tretjini (200) članov francoske gornje zbornice, znane po imenu Svet republike. Ostale članove Sveta republike (115) bo izvolila polnolčna zbornica (50), nekaj francoske prekomorske dežele (51) ter Alžir (14).

NEMOHA

Pri referendumu v Württembergu na ameriškem področju v Nemčiji je nad 900.000 volitev glasovalo za novo državno ustavo, 140.000 pa proti. Približno ena tretjina, to je 280.000 glasov, bilo nezveljavnih. Istočasno so bile volitve v državni parlament. Dosedanji izidi kažejo, da vodijo kristjanski demokrati z 488.000 glasovi. Socialni demokrati so na drugem mestu s 400.000 glasovi in demokratska ljudska stranka na tretjem. Komunisti so na zadnjem mestu s 137.000 glasovi, kar predstavlja eno desetino celotnega števila glasov.

BELGIJA

Nepopolni izidi belgijskih občinskih volitev kažejo, da je polovica vladne koalicije ostal v celoti nespremenjen. V koaliciji so liberali pridobili na ikodo komunistov in socialistov. Demokratska katoliška opozicijska stranka je pri teh volitvah pridobila.

PERZIJSKE ČETE V KORAKALE V ZENAN

Tehran, 25. novembra
Poročevalec perzijske vojske je v soboto izjavil, da se perzijske sile v Korakale v mesto Zenan, ki leži 288 km severozahodno od Teherana. Zenan, ki leži nedaleč od meje avtonomne države Aserbejdžan, je lani decembra zasedla aserbejdžanska narodna demokratska vojska.

Sporazum o odhodu aserbejdžanske vojske sta dosegla perzijski ministri predsednik Ghamam Es Sultaneh in glavni guverner Aserbejdžana dr. Salamullah David.

Sultaneh je v proglasu izjavil, da so ga neredi — med drugim prisilne poroke deklet in ranitev odposlanca osrednje vlade — prisilili, da je odredil zasedbo mesta. Aserbejdžanski elementi so v soboto zjutraj s strelnim orožjem ranili odposlanca osrednje vlade Isagija, ki je prišel v mesto, da bi prevzel upravo. Sultaneh je izjavil, da kljub prevezi obveznosti Zenana do 14. novembra niso izpraznili; zaradi tega in garadi nerodov je bil prišeljen, da pošlje vojsko.

Redijska postaja Tabriz je v soboto zvečer oddala enajst postov za pomoč, ker je 5.000 vojakov u ugnanih plemen vdrl v Zenan. Po bili so 20 ljudi ter oblegli javna postaja. Proti nemiri so se pričeli že v petek.

NENAVADNI DINAMITNI ATENTATI V STOCKHOLMU

Stockholm, 25. novembra
Velike denarne nagrade, med katerimi je tudi vladna nagrada v znesku 10.000 kron, so razpisali za tistega, ki lahko da informacije o dinamitnih atentatih, s katerimi so dosegli sedem zaporednih sobot poglavi v znak poslopja v sredšču mesta. Zadnje soboto je nadzorovalo čete 45.000 policistov in prono volitev.

Policija je sporočila, da bo s pomočjo protivojlovcev v treh minutah po eksploziji lahko obkrožila kraj, na kateri je bil atentat. Na policiji so izvedli posebne ukrepe zaradi predvidevanja velikega števila aretacij. Med napadi, izmed katerih je bil vsak hujši, ni bil do zdaj še nihče ubit, bile pa je več ranjenih.

ZMANJSANJE PREBIVALSTVA

Hamburg, 25. novembra
Britanska tiskovna služba v Nemčiji poroča, da se pri primerjanju nedavnega štetja s predvojnimi izkaze, da je zdaj na sovjetskem začetnem področju 1.200.000 manj in to kljub temu, da se je celotno število prebivalstva na letem področju povečalo in šteje zdaj 500 tisoč prebivalcev več, predvsem zaradi pritoka beguncev.

Ustanovitev pododbora za sestavo besedila statuta po newyorških sklepih

Sobota v znamenju preložitve

NEW YORK, 25. novembra — Ameriški zunanji minister James Byrnes je na petkovni seji spremenil dosedanje stališče ter je Svetu zunanjih ministrov predložil, naj bi o določitvi roka odhoda tujih čet s svobodnega tržaškega ozemlja odločil guverner začasne vlade, ne pa Varnostni svet. Byrnesov predlog se glasi: »Vse tuje čete bodo umaknili s svobodnega ozemlja v roku 45 dni, potem ko bo guverner obvestil Varnostni svet, da so varnostne sile svobodnega ozemlja sposobne vzdrževati red in varnost brez pomoči teh čet.«

Molotov je izjavil, da bi nedoločitev datuma umika zaveznikiš čet pomenila pomanjkanje zaupanja do prebivalstva svobodnega ozemlja. Byrnes je v odgovoru opozoril na položaj v Trstu. Dejal je, da je prišlo do internacionalizacije tega ozemlja zaradi tankajnega spora med Italijani in Jugoslavlani. Izjavil je, da ne bo sprejel odločitve, ki bi puščala predstavnik Varnostnega sveta pri izpolnjevanju odgovornosti, katero mu je naložil Varnostni svet, brez moči. Glede te točke niso dosegli dokončnega sporazuma.

Ob začetku petkove seje Sveta zunanjih ministrov je Byrnes predložil načrt osemih točk za organizacijo začasne uprave tržaškega ozemlja:

- 1) Vlado bi ustanovil začasni guverner, ki bi imel primerna pooblastila za organiziranje začasnega rešila.
- 2) Za svojo pomoč bo guverner imel reprezentativnih osebnosti tržaškega ozemlja lahko imenoval vladni svet.
- 3) Vlado bo imel pravico izdajati odloke, ki bodo imeli več zakon.
- 4) Guvernerju bodo pridržani imenovanja javnih uradnikov.
- 5) Po posvetovanju s predstavništvom organizacijami in osebnostmi bo guverner določil postopek in ustrežne volitve v ustanovljeno skupščino.
- 6) Guverner bo izdal odlok, ki bo določil volitve takoj, čim bi to dopuščale okoliščine.
- 7) Guverner bo organiziral političsko silo in izvedel vse potrebne varnostne ukrepe.
- 8) Guverner bo imel pooblastilo, da Varnostnemu svetu priporoči umik tujih čet, kadar bo menil, da to dopuščajo okoliščine.

Molotov se je izognil podrobnim razpravam, izjavil pa je, da so štiri

Le manjši problemi

Na sobotnem večernem zasedanju, ki po sodbi posebnega dopisnika »BBC« zaključuje nezadovoljiv teden, ker so se ministri sicer sporazumeli o nekaterih manjših problemih mirovne pogodbe z Italijo, največje težave pa so še vedno ostale nepremotljive, so zunanji ministri spet razpravljali o Trstu. Dopisnik »BBC« meni, da predlogi, ki jih je v soboto zaključilem tednu predložil Molotov, odkrito nasprotujejo predlogom, ki jih je v nadvretjetjinsko večino sprejela pariška konferenca.

Byrnes je dejal: »Če bomo šli tako naprej, tedi pet pogodb ne bomo dovreli pred letom 1950.«
V začetku so razpravljali o št. 4 italijanske mirovne pogodbe, ki se tiče meje med Italijo in svobodnim tržaškim ozemljem (tudi to vprašanje so izročili v preučevanje namestnikom), zatem pa o št. 10, ki se nanasa na zasedbo pravic nemško govorečega prebivalstva v pokrajini Bolzano. Molotov je ponovil poudarbo, da vključijo določilo v mirovno pogodbo v zameno, da zaohodne vselej sprejmejo predloženi želeniški sporazum med Trstom in Jugoslavljo. Ponudbo so odklonili in celotno vprašanje odložili.

Nato so ministri prešli na razpravljanje o tržaškem statutu. Razpravljanje o odstavku 9 francoskega predloga, ki se nanasa na oblast tržaškega guvernerja ob izrednih razmerah, so preložili. Namestnikom so izročili v preučitev odstavka 10 in 11, ki se nanasa na vprašanje svobodnega ozemlja in svobodne cone v prištinskih.

Glede začasne vlade v Trstu je Bevin predložil novo formulo, po kateri bi jo morali organizirati v smislu statuta, statut bi vključeval definicijo oblasti guvernerja, katero bi predložil Svet zunanjih ministrov in jo odobril Varnostni svet. Predložil je tudi pisano besedilo. Vprašanje so zato preložili. Tudi vprašanje o umiku čet iz Trsta so odložili brez razpravljanja.

Končno so sklenili ustanoviti nov pododbor, ki bo sestavljal besedilo statuta v smislu sklopov, ki jih je v New Yorku sprejel Svet zunanjih ministrov. V pododboru bodo kot zastopnik Velike Britanije John

UNESCO

WILLIAM BENTON

Pariz, 25. novembra
Iraški delegat G. A. Khabi je označil nesodelovanje ZSSR pri ustanovitvi UNESCO kot resno nevarnost za varnost človeštva. Dejal je, da je Sovjetska zveza na krizi civilizacije in da je njeno sodelovanje potrebno.

Voditelj ameriške delegacije pri UNESCO William Benton je pozval države članice ustanove k edinstvi. Dejal je: »Obtoži nevarnost, da bi se ustanova UNESCO razvila v nepovezane zvezne skupine izmed katerih bi vsaka v domnevi, da je na najboljši poti do svetovnega razumevanja, zasledovala svoje koristi.«

Benton je opozoril vlade Združenih narodov, da bo ustanova UNESCO v bodoče potrebovala več sredstev. Dejal je, naj preračuna 2 milijonov funtov šterlingov za 1947 ne jemljejo kot povpreček za bodočo leta. Omenil je, da znaša sedanji preračun 10.000 funtov šterlingov, kar naj bi bilo oboroževalni preračun, ki so ga kdaj sprejeli na svetu. Izjavil je: »Vlade moramo pripraviti na načrte za največji izdatki, ki jih mora UNESCO sprejeti, če naj svet dvigne iz sedanje kratičnega položaja.«

Molotov je zahteval, da naj bi začasni režim obsegal vse uporabne določbe stalnega statuta; pristal je, da bo za načelno preučevanje Sveta zunanjih ministrov pismeno predložil vse podrobnosti statuta, katerih šč je dotaknil.

Ministri niso dosegli nikakega napredka v pogledu določitve datuma volitev. Bevin je nasprotoval samovoljnemu datumu (kotor ga je nazval) ter izjavil, da bi bilo težko v naprej določiti organizacijo stalnega rešila.

Zastopnik Sovjetske zveze je glede skupnega nadzorstva nad težnicami na tržaškem ozemlju, katero naj bi izjavljali Jugoslavlja in tržaška vlada, izpremenil prvotno zahtevo in dejal, da bi bil namesto tega sprejemljiv etesen sporazum med tržaškim ozemljem in Jugoslavljo. Te točke niso dokončali, ko so ministri 22. novembra prekinili sejo.

Francoski predstavnik Maurice Couve De Mulle, je predložil, naj bi zaradi puerbilnih interesov Italije in Jugoslavlje na tržaškem ozemlju tržaške oblasti dale tema državam posebne ugodnosti in področja v prištinskih. Glede tega so zahtevali poročilo od namestnikov zunanjih ministrov.

Vlada je napovedala, da ponedeljek postopek proti Johnu L. Lewisu. Pozvali so ga pred federalno sodišče, da navede vzroke, ki bi njega in druge funkcije sindikata opraskali kazni, ker se ni pokoril ukazom sodišča, naj ne odpove pogodbe rudarjev z vlado. Govore tudi o možnosti izrednega zasedanja Kongresa. Truman bi ugnel sile, ki bi ugneli sile republikanskih in demokratskih predstavnikov v Kongresu, če ne bo upanja za skorajšnjo poravnavo stavek.

Obstoje tri možnosti: 1) Truman bi ugnel pripravi Lewisu do tega, da prekine stavko ter ga prisili k pogajanjem; 2) Lewis bi ugnel z nenadnim odlokom končati stavko v splošno javno korist; 3) vlada bi se ugnela odločiti, da s Lewisom pregleda sedanje pogodbe.

Konservativni »Daily Telegraph« podrtave teške posledice stavek v ameriških premovalnih in piše: »Zaradi stavek, katero je odklical John Lewis, ne bo trpel čamo ameriški narod. S tem so dooble kakor je izjavil namestnik ameriškega zunanjega ministra, »kzlo resen udarec«. Vse države, ki so odzive od ameriškega uvoza pred seboj trdo zimo. Izvoz premoga v Italijo in ostalo Evropo je prenehal.

ITALIJANSKI VOJNI UJETNIKI V JUGOSLAVIJI

Rim, 25. novembra
Agencija »Ansa« poroča, da ministrski predsedstvo še ni nicasar sklenilo v pogledu izdaje »Bele knjige« o italijanskih vojnih ujetnikih v Jugoslavlji, ki naj bi jo po nekaterih vesteh kmalu objavili. Vsekakor pa razmišljajo o objavi tehničnih podatkov o vseh uradnih in neuradnih korakih, ki so jih storili za njihovo čim hitrejšo vrnitev.

ROMUNSKA OPOZICIJA IZSTOPILA IZ VLADE

London, 25. novembra
Oba člana opozicije v romunski vladi, in sicer Brattianu in Hatieganu, sta odstopila, ker pravita, da se dogodile pri volitvah nerednosti. Ministra sta postala v skladu s moskovskim sporazumom, ki je določal razbistritve romunske vlade in Empirejske svobodne volitve.

Na podlagi zadnjega štetja glasov so izidi volitev naslednji: socialdemokrati 78 sedežev; fronta prijateljev Groze 71 sedežev; komunisti 68 sedežev; Tatarcoscu liberali 66 sedežev; ljudska narodna stranka 26 sedežev; alijsko-narodna romunska stranka 21; neodvisni 7; židovsko gibanje 2 sedežev.

Napetost odnošajev med Grčijo in Jugoslavljo

Ostra nota Beograda zaradi preletov čez mejo

BEograd, 25. novembra — Jugoslovanska poročevalska agencija je v soboto javila, da so grška letala v zadnjih treh dneh večkrat preletela jugoslovansko mejo ter da so obstreljevala neko postojanko na obmejnem področju, Ljer so bili spopadi med grškimi vladnimi četami in gveriljskimi tolpmi. Jugoslavlja je zaradi tega protestirala pri grški vladi. Zastopnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva je v soboto sporočil, da je jugoslovanska vlada izročila grški vladi drugo ostro protestno noto, v kateri se pritožuje, da so grška vojaška letala ponovno kršila jugoslovansko suverenost.

Izjavil je, da so letala grškega kraljevskega letalstva po izročitvi protestne note grškemu ministru v Beogradu ponovno preletela jugoslovansko mejo. Zastopnik je dejal: »Ta izzivanja dokazujejo, da pomeni Grčija dejansko nevarnost za Balkan. Prisiljeni smo skleniti, da skuša grška vlada odvrti pozornost od dejanske resnice: natančnega položaja v Grčiji. Značilno je, da se grške demokratske sile zdaj bojujejo po vsej državi in tudi na otokih, ne samo ob jugoslovanski in albanski meji.«

Druga jugoslovanska protestna nota navaja več pletov grških lovcev in enega bombnika preko jugoslovanske meje ter pravi, da je jugoslovanska protiletalska obramba v dveh primerih grška letala zavrnila.

»Zunanje ministrstvo ponovno izjavlja grškemu veleposlanstvu, da jugoslovanska vlada energično protestira proti tem resnim kršitvam suverenosti jugoslovanskega ozemlja in od grške vlade zahteva, naj liza ukrepe, da se ti izzivalni nastopi ne bodo ponovili.«

Cprav jugoslovansko poročilo trdi, da so obe noti osebno izročili grškemu ministru v Beogradu, je Alexander Dalesas na beograjskem grškem poslanstvu izjavil, da not niso prejeli. Dejal je, da so bili tam le enofamilni razgovori o teh domnevnih incidentih.

BEograd, 25. novembra. — Pooblašteni predstavnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva je v soboto uradno demantiral vesti, češ da je prišlo do preloma jugoslovansko-grških odnošajev. Dodal pa je, da so odnošaji med obema državama zaradi ostre note grški vladi, v kateri so protestirali proti kršitvam juhe meje, napeti.

»Tanjug« poroča, da so 20. novembra po 8. uri grška lovka letala na področju pri Košuhu preletela jugoslovansko mejo ter prodrla 5 km globoko na jugoslovansko ozemlje. »Tanjug« pravi, da so letala s strojnimi obsevali obmejno postojanko na področju pri Sumi; postojanko je zadelo 8 izstrelkov.

Rudarska stavka v USA

„gospodarsko obsedno slanje“

Možnost sklicanja Kongresa

NEW YORK, 25. novembra — Združene države so v soboto sklenile, da bodo imele stavke, ki je povzročila rudarska stavka, kot »gospodarsko obsedno stanje«. Zaradi te in ostalih stavk, ki povzročajo prekinitev dela pol milijona ljudi, so uvedli ukrepe, da zagotovijo večjo strogoost kot med vojno.

Medtem ko je predsednik Truman zaradi teavnega stanja zaključil počinice na Floridi in v soboto z letalom prispel v Washington, kjer bo prevzel vodstvo zaključne bitke proti Johnu Lewisu, voditelju 400.000 stavkajočih premogovniških rudarjev, je uprava za civilno proizvodnjo odredila od ponedeljka dalje za 21 dnev znižanje električne sile in poskrbela za razkrivitev omejitev v pogledu znanja preskrbe.

Vlada je napovedala, da ponedeljek postopek proti Johnu L. Lewisu. Pozvali so ga pred federalno sodišče, da navede vzroke, ki bi njega in druge funkcije sindikata opraskali kazni, ker se ni pokoril ukazom sodišča, naj ne odpove pogodbe rudarjev z vlado. Govore tudi o možnosti izrednega zasedanja Kongresa. Truman bi ugnel sile, ki bi ugneli sile republikanskih in demokratskih predstavnikov v Kongresu, če ne bo upanja za skorajšnjo poravnavo stavek.

Obstoje tri možnosti: 1) Truman bi ugnel pripravi Lewisu do tega, da prekine stavko ter ga prisili k pogajanjem; 2) Lewis bi ugnel z nenadnim odlokom končati stavko v splošno javno korist; 3) vlada bi se ugnela odločiti, da s Lewisom pregleda sedanje pogodbe.

Konservativni »Daily Telegraph« podrtave teške posledice stavek v ameriških premovalnih in piše: »Zaradi stavek, katero je odklical John Lewis, ne bo trpel čamo ameriški narod. S tem so dooble kakor je izjavil namestnik ameriškega zunanjega ministra, »kzlo resen udarec«. Vse države, ki so odzive od ameriškega uvoza pred seboj trdo zimo. Izvoz premoga v Italijo in ostalo Evropo je prenehal.

SMRTNA OBSODBA POLJSKEGA DUHOVNika

Varšava, 25. novembra
Vrhovno varšavsko sodišče je obsodilo na smrt katoliškega duhovnika Zygmunta Jarkiewicza, ki so ga obtožili, da je organiziral teroristične dobro voljo in polpreljivost drugih držav, in sicer ne samo na sestankih Združenih narodov. Naj so razpravljali o mirovni pogodbi z Nemčijo, o Perziji, o vzhodni Evropi ali o kateri koli stvari, Sovjeti so vedno prenapenjali svoj loj.

POMOČ NEMČIJI

London, 25. novembra
Nemška social-demokratska stranka je poslala telegram zaveznikišmu nadzorstemu svetu, v katerem ga prosi, da takojšnje ukrepe za nadzorstvo nad nemakim pridelkom in prosi za mednarodno hranjevalno pomoč Nemčiji, na kar je bil odgovor, ki je bil poljska vlada še v Lublinu; drugo go sklenili za 60 milijonov dolarjev, tretja, katero so podpisali septembra, se nanasa na 90 milijonov dolarjev. Podatke so objavili predvsem za S. imacherja.

MONTGOMERY V SREDOZEMLJU

PRICETEK POTOVANJA PO SREDNEM VZHODU, ITALIJI IN AVSTRIJI

London, 25. novembra

Po poročilu »BBC« je na Malto prispel načelnik imperialnega glavnega stana maršal Montgomery. Prišel bo potovanje po Srednjem Vzhodu, Italiji in Avstriji. Maršal Montgomery se bo sestel z raznimi poveljniki in preuili njihove naloge. Poročilo »BBC« pravi, da se želi maršal osebno prepričati, kako živijo britanske čete na teh področjih.

Maršal Montgomery je včeraj z letalom zapustil Malto; predhodno je razpravljal s poveljnikom sredozemskega brodivja admiralom Willisom.

AMERIŠKA MORNARICA V ALEKSANDRIJI, SMIRNI IN NA KRETI

Aleksandrija, 25. novembra

Ameriška 10 tisočtonska križarka »Huntington« admiralstva izdalja admiralu Edmunda W. Burroughsa v ameriški rušitvi »Rich« sta v soboto iz Neaplja priplula v Aleksandrijo. S tem so se pričela vrsta vladnostnih obiskov edino ameriške mornarice v Sredozemlju, ki jih bo v tem mesecu opravila v prištinskih vzhoda.

Druga ameriška pomorska edinica, ki jo tvori 27 tisočtonska letalonosilka »Randolph«, 10 tisočtonska križarka »Fargos« in dva rušitvica, je v soboto priplula v turško prištinske Smirna.

V Candiji na otoku Kreta so v soboto pričakovali ameriške rušitve »Neos« in »Nelson«, ki bosta ostala tam do 29. novembra.

MYRON TAYLOR NA OBISK V RIM

Washington, 25. novembra

Predsednik Truman je izjavil, da se njegov osebni odposlanec pri Vatikanu Myron Taylor vrača v Rim na obisk — ki ne bo trajal več kot 30 dni — se namenoma, da bi s papežem in ostalimi oblastni obnobil razgovore o važnih vprašanjih.

ALBANIJA IZVRŠILA OBSODBO NAD IZDAJALCI IN SABOTERJI

Tirana, 25. novembra

Albanska brodivna agencija poroča, da so smrtne obsode, ki jih je izrekel svet vrhovnega vojaškega sodišča proti petim izdajalcem, izvršili v petek v Malicu. Obsojence so obtožili sabotaže in kolaboracionizma s tujimi agenci.

Kako bo Britanija tolmačila poljske volitve

Objava tajnih podatkov o trgovini z ZSSR naj dokaže poljsko samostojnost

LONDON, 25. novembra — Poročevalec britanskega zunanjega ministrstva je izjavil, da je Velika Britanija poslala Poljski noto, ki jo je v petek poljskemu zunanjemu ministru izročil britanski veleposlanik v Varšavi Victor Cavendish-Bentinck. V noti je izjava o pogojih, na podlagi katerih bo britanska vlada sklepala, da bodo splošne volitve, določene za 19. januar, potekale svobodno.

Poročevalec je izjavil, da je namen nove britanske note, da določi okoliščine po katerih bo Velika Britanija sklepala, da so volitve izvedle pravilno in spoštovali jamstva, ki so jih dali v Potsdamu kot pogoj za priznanje poljske začasne vlade. V prvi vrsti zahtevajo ti pogoj, da morajo vse demokratske stranke uživati enake možnosti v pogledu volivne propagande, ne da bi bili njihovi člani izpostavljeni aretacijam ali grožnjam z aretacijo. V pogledu volivne aktivnosti ne sme biti nikake razlike.

V drugi vrsti zahtevajo pogoji, da morajo biti v vseh volivnih komisijah in v ostalih organizacijah v vseh stopnjah zastopane vse stranke.

Nota omenja tudi, da bo načel, kako bo poljska vlada izpolnila obveznosti glede splošnih volitev, nujno vplival na stališče britanske vlade glede na reprezentativni značaj vlade, ki bo sestavljena na podlagi teh volitev. Nota potrjuje prejem izvoda poljskega volivnega zakona, ne vsebuje pa komentarjev o njem.

Poljsko ministrstvo za zunanjo trgovino je objavilo vrsto zamitvih podatkov o poljski trgovini s Sovjetsko zvezo, katere je več mesecev držalo v tajnosti.

Pokazalo se je, da je Poljska podpisala z ZSSR tri trgovinske pogodbe: o prvi, ki je določala izvoz in uvoz na 95 milijonov zlotov, so se pogajali, ko je bila poljska vlada še v Lublinu; drugo go sklenili za 60 milijonov dolarjev, tretja, katero so podpisali septembra, se nanasa na 90 milijonov dolarjev.

Podatke so objavili predvsem za S. imacherja.

Podatke so objavili predvsem za S. imacherja.

Ponesrečenci v Alpah

v soboto popoldne rešeni

Včeraj sestop v dolino

LONDON, 25. novembra. — Po petih dneh in štirih nočeh, ki jih je 11 potnikov letala «Dakota» moralo preživeti na ledeniku v višini 4.000 m na bernski visoki planoti, so reševalne odprave, ki so imele skupaj 70 oseb, kot je sporočila kvisarska radijska postaja, v soboto ob 16.45 dosegle ponesrečeno letalo. Tih pred rešitvijo so potniki oddali radijsko brzojavko, s katero so sporočili, da so štirje izmed njih zdravi. Izpostavljeni so bili ostremu mrazu; edino zatočišče jim je bilo ponesrečeno letalo.

Reševalne odprave so prenočile pri letalu, ki leži 4.000 m visoko med gorama Wetterhorn in Bergli. Na ledeniku so potniki, ki so jih reševalci našli, v soboto popoldne rešeni. Včeraj sestop v dolino, in sicer v najbližjo vas Rosenau. V vasi Merlingen pričakuje ponesrečene ameriški pomočni vlak, ki jih bo prevažal v vojaško bolnišnico v Monachov.

Reševalci so se morali boriti z obupnim vremenom. Opolnoči so bili izburkani gorski podniki ob vznožju ledenika Wetterhorn, kjer jih je nekaj ur zdržal silovit snežni vihar. Na melem snegu je zapadla nova pol metra debela plast. Večina ljudi, ki so jih odpravili v petek, je po mnenju BBC padla nekoliko stran od letala in so mogli po nesrečni dobiti le majhen del. V soboto ob svitu so odpravili nova živila.

Ko so prispehli reševalci do letala, je bilo vreme ugodno. Nad ponesrečeno letalom so krojila letalska letala. Zaradi prihoda reševalcev ni bilo več potrebno, da bi se na kraj nevarne pustili ameriški padalci, ki bi bili pripravljani v Interlaken. Žal se, da tudi ni več letalo letalo, ki je bilo pripravljeno na letališču blizu Pariza s katerim so hoteli preostali RAF-ovi odpraviti hrano in potrebščine na prvo pomoč.

Slovenski letalski stotnik Victor Hug je izjavil «Reuterjem» dopisniku da sta bila za nedeljo jutraj pripravljena za odlet dve letalski letali, da bi prevozili pristati pri «Dakoti», če bi zdravilski mešički, da je potreben hiter prevoz preostalih. Vsekar pa je izjavil, da bosta letali odleteli ter spustili na področje radijski oddajni aparat, ker je bila radijska zveza s ponesrečeno v soboto zvečer prekinjena.

Poleg zgoraj omenjene brzojavke so ponesrečeni poslali zahtevno brzojavko postelju, ki je pripravila odlet brezmotornega letala za primer, če reševalne odprave ne bi bile mogle doseči ponesrečene letala. Britanski letalski ministrstvo je prejelo brzojavko postelju v letalskih letalski vojske v Evropi, s katero se mu zahvaljuje za pomoč pri iskanju ponesrečenega letala in za tekočo delo pri iskanju. Na te naloge. Letalo «Dakota» je

JULIJSKA KRAJINA

Vzgojna politika Zavezniske vojaške uprave

Nekaj dejstev o slovenskih šolah v Julijski krajini

TRST, 25. novembra

Obveščevalni urad Zavezniske vojaške uprave je izdal naslednje poročilo: «S proglasom maršala Alexandra meseca junija 1945 je določeno, da postanejo italijanski zakoni, ki so bili v veljavi do septembra 1943, podlaga zakonov, ki so zdaj v veljavi na ozemlju področja «A», ki spada pod Zaveznisko vojaško upravo. Julijska krajina je tehnično italijanska in tako po zakonu ostane, dokler ne bo podpisana in stopila v veljavo mirovna pogodba, čeprav je vsa krajevna uprava pod direktnim nadzorom Zavezniske vojaške uprave, ki je edina oblast s polnomočjem, da izdaja uredbe in ukaze.

Splošna politika vzgojnega odziva Zavezniske vojaške uprave je na kratko povedana sledeča: nadzirati vse priznane šole na področju tako, da ostane kakovost teh šol kolikor je mogoče na isti ravni, ki jo predpisuje italijanski zakon. Vendar je ZVU izdala posebno odredbo, ki določa, da imajo vsi otroci, ki živijo na področju «A», pravico do šole. Vendar je potrebno za javne izdatke, vendar brez političnih predpostavk ali propagande. To velja od tedaj, ko so šole spet odprle v jeseni 1945. Namen in politika ZVU je, da bi italijanski in slovenski otroci mogli uživati pouk v zgojini in kulturi svojih narodov. Da bi preprečili možnost duhovnih konfliktov pri otrocih, je bilo uklenjeno poučevanje zgodovinskih dejstev 25 let.

«ZVU mora priznati le tiste šole, ki spoštujejo uredbe Zavezniske vojaške uprave. Starši, ki želijo pošiljati svoje otroke v zasebne šole ali v nepriznane šole, morejo to storiti, vendar je potrebno za javne izdatke, vendar brez političnih predpostavk ali propagande. To velja od tedaj, ko so šole spet odprle v jeseni 1945. Namen in politika ZVU je, da bi italijanski in slovenski otroci mogli uživati pouk v zgojini in kulturi svojih narodov. Da bi preprečili možnost duhovnih konfliktov pri otrocih, je bilo uklenjeno poučevanje zgodovinskih dejstev 25 let.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

Neki drugi nedavno objavljeni članek trdi, da vedno pomanjkanje učiteljev. To je res, razlogi za to pa so naslednji:

«Zavezniska vojaška uprava je odprla šestdeset tisoč slovenskih učiteljev, ki so bili vrnjeni v domovino, da bi se ukvarjali s poučevanjem. Vendar je bilo potrebno za javne izdatke, vendar brez političnih predpostavk ali propagande. To velja od tedaj, ko so šole spet odprle v jeseni 1945. Namen in politika ZVU je, da bi italijanski in slovenski otroci mogli uživati pouk v zgojini in kulturi svojih narodov. Da bi preprečili možnost duhovnih konfliktov pri otrocih, je bilo uklenjeno poučevanje zgodovinskih dejstev 25 let.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zavezniska vojaška uprava ni nikdar doslej odklonila nobene prošnje slovenskih učiteljev, ki so prosiili za premeštanje v Italijo na slovenske šole na tem področju. Zavezniska uprava se je naspredno zelo zanimala za vrnitev teh učiteljev in je storila vse, kar je mogla, da bi se to zgodilo.

«Neki drugi članek, ki zavraja v zvezi, je obodil šolsko politiko Zavezniske vojaške uprave, tedaj, da je več starih učiteljev razpršenih po Jugoslaviji in da se ti niso vrnili.

«Če je tako, potem so temu krivi ti učitelji sami. Zavezniska vojaška uprava je kot danes vedno skrbela za popravilo krivice, ki so jih storili fasisti nedolžnim ljudem, ki so se razbili iz lastne izgnanosti iz svoje rodne dežele, kakor pa fasistično suženstvo — bodisi zaradi svojega verskega ali političnega prepričanja.

«Niti ena sama prošnja za nastavitve nekakega učitelja ali profesorja, ki se je vrnil iz Jugoslavije v Julijsko krajino, kjer je bil rojen, nikdar ni bila odklonjena. Edini ljudje, ki niso bili ponovno namešeni v šolskem letu 1945-1947, so tisti, ki so v letu 1945-1946 omalovaževali navodila Zavezniske vojaške uprave.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

«Zato ni krivda nekakega predpisa Zavezniske vojaške uprave, če je izvestno število slovenskih učiteljev, rojnih na tem področju Julijske krajine želelo vrniti se v svoj rojstni kraj in je potem spoznalo, da ne more tega storiti, niti ni krivda Zavezniske vojaške uprave, niti ni takšnega ukaza izdala pravnostni oddelek ZVU, če je izvestno število tistih učiteljev, ki so se laško leto vrnili, dobilo ukaz, da morajo služiti drugje na področju «A» ali v Jugoslaviji.

izven Julijske krajine. Med tistimi, ki so danes dobivali redno plačo, kakor je dobivalo novomeščenih učiteljev, zato pa je vsak kandidat podpisal obvezo, da bo to leto sprejel učiteljsko mesto. Toda kljub tej obvezi in kljub temu, da so sprejemali šest mesecev plačo od Zavezniske vojaške uprave, so mnogi izmed teh kandidatov odklonili ne le sprejem učiteljskih mest, ampak tudi polaganje izpitov, s katerimi bi dokončali tečaj. «Mnogo podobnih primerov se je zgodilo v pogledu poletnega učiteljskega tečaja. Ta je trajal dva meseca, obiskovalo pa ga je 210 učiteljev. Ta tečaj ni bil namenjen za izučevanje učiteljev, ker je 140 tečajnikov prejšnje leto že poučevalo, ali pa so bili učitelji, premešteni iz Italije. Mnogi slovenski učitelji so imeli le italijanske kvalifikacije; namen tečaja je zato bil dati tem učiteljem priložnost, da si pridobijo zakonito spričevalo, da so sposobni poučevati tako v slovenskih šolah v italijanskih šolah. Tudi ti učitelji so med tistimi, ki so dobili plačo. Se več, vsak učitelj, ki je bil takrat na področju «A» Julijske krajine, je bil obveščen, da je ta tečaj pogoj za nastavitve v tem letu.

«Kljub temu pa je izvestno število slovenskih učiteljev odklonilo obiskovanje tečaja in posledica tega je, da zdaj ne morejo biti nastavljeni. Ni res, da bi jih nikdar ne upoštevali za nastavitve. Ta dejstva so zgovorna sama po sebi. «Zavezniska vojaška uprava si je prizadala, da bi bila blaginja in vzgoja mladine in otrok svobodna spletk tistih, ki skrbijo samo za pospeševanje svojih koristi v gledanju na stanje neprimernosti, v katerem bi otroci dorasli. Zavezniska vojaška uprava ni nikdar odklonila nobene prošnje nekakega koli kvalificiranega slovenskega učitelja za nastavitve, ampak je nastavitve vse učitelje, ki so bili pripravljeni izpolnjevati njena vsa navodila. Ta navodila so v demokratičnih državah dajajo šolskim oblastem. Poskušaj za uvajanje politike v šole so vedno simbolični za pričetek totalitarne oblike vlade. Svoboda vzgoje je prav tako dragocena prirojena pravica, kakor svoboda tiska.

«Kljub temu pa je izvestno število slovenskih učiteljev odklonilo obiskovanje tečaja in posledica tega je, da zdaj ne morejo biti nastavljeni. Ni res, da bi jih nikdar ne upoštevali za nastavitve. Ta dejstva so zgovorna sama po sebi. «Zavezniska vojaška uprava si je prizadala, da bi bila blaginja in vzgoja mladine in otrok svobodna spletk tistih, ki skrbijo samo za pospeševanje svojih koristi v gledanju na stanje neprimernosti, v katerem bi otroci dorasli. Zavezniska vojaška uprava ni nikdar odklonila nobene prošnje nekakega koli kvalificiranega slovenskega učitelja za nastavitve, ampak je nastavitve vse učitelje, ki so bili pripravljeni izpolnjevati njena vsa navodila. Ta navodila so v demokratičnih državah dajajo šolskim oblastem. Poskušaj za uvajanje politike v šole so vedno simbolični za pričetek totalitarne oblike vlade. Svoboda vzgoje je prav tako dragocena prirojena pravica, kakor svoboda tiska.

«Kljub temu pa je izvestno število slovenskih učiteljev odklonilo obiskovanje tečaja in posledica tega je, da zdaj ne morejo biti nastavljeni. Ni res, da bi jih nikdar ne upoštevali za nastavitve. Ta dejstva so zgovorna sama po sebi. «Zavezniska vojaška uprava si je prizadala, da bi bila blaginja in vzgoja mladine in otrok svobodna spletk tistih, ki skrbijo samo za pospeševanje svojih koristi v gledanju na stanje neprimernosti, v katerem bi otroci dorasli. Zavezniska vojaška uprava ni nikdar odklonila nobene prošnje nekakega koli kvalificiranega slovenskega učitelja za nastavitve, ampak je nastavitve vse učitelje, ki so bili pripravljeni izpolnjevati njena vsa navodila. Ta navodila so v demokratičnih državah dajajo šolskim oblastem. Poskušaj za uvajanje politike v šole so vedno simbolični za pričetek totalitarne oblike vlade. Svoboda vzgoje je prav tako dragocena prirojena pravica, kakor svoboda tiska.

«Kljub temu pa je izvestno število slovenskih učiteljev odklonilo obiskovanje tečaja in posledica tega je, da zdaj ne morejo biti nastavljeni. Ni res, da bi jih nikdar ne upoštevali za nastavitve. Ta dejstva so zgovorna sama po sebi. «Zavezniska vojaška uprava si je prizadala, da bi bila blaginja in vzgoja mladine in otrok svobodna spletk tistih, ki skrbijo samo za pospeševanje svojih koristi v gledanju na stanje neprimernosti, v katerem bi otroci dorasli. Zavezniska vojaška uprava ni nikdar odklonila nobene prošnje nekakega koli kvalificiranega slovenskega učitelja za nastavitve, ampak je nastavitve vse učitelje, ki so bili pripravljeni izpolnjevati njena vsa navodila. Ta navodila so v demokratičnih državah dajajo šolskim oblastem. Poskušaj za uvajanje politike v šole so vedno simbolični za pričetek totalitarne oblike vlade. Svoboda vzgoje je prav tako dragocena prirojena pravica, kakor svoboda tiska.

«Kljub temu pa je izvestno število slovenskih učiteljev odklonilo obiskovanje tečaja in posledica tega je, da zdaj ne morejo biti nastavljeni. Ni res, da bi jih nikdar ne upoštevali za nastavitve. Ta dejstva so zgovorna sama po sebi. «Zavezniska vojaška uprava si je prizadala, da bi bila blaginja in vzgoja mladine in otrok svobodna spletk tistih, ki skrbijo samo za pospeševanje svojih koristi v gledanju na stanje neprimernosti, v katerem bi otroci dorasli. Zavezniska vojaška uprava ni nikdar odklonila nobene prošnje nekakega koli kvalificiranega slovenskega učitelja za nastavitve, ampak je nastavitve vse učitelje, ki so bili pripravljeni izpolnjevati njena vsa navodila. Ta navodila so v demokratičnih državah dajajo šolskim oblastem. Poskušaj za uvajanje politike v šole so vedno simbolični za pričetek totalitarne oblike vlade. Svoboda vzgoje je prav tako dragocena prirojena pravica, kakor svoboda tiska.

«Kljub temu pa je izvestno število slovenskih učiteljev odklonilo obiskovanje tečaja in posledica tega je, da zdaj ne morejo biti nastavljeni. Ni res, da bi jih nikdar ne upoštevali za nastavitve. Ta dejstva so zgovorna sama po sebi. «Zavezniska vojaška uprava si je prizadala, da bi bila blaginja in vzgoja mladine in otrok svobodna spletk tistih, ki skrbijo samo za pospeševanje svojih koristi v gledanju na stanje neprimernosti, v katerem bi otroci dorasli. Zavezniska vojaška uprava ni nikdar odklonila nobene prošnje nekakega koli kvalificiranega slovenskega učitelja za nastavitve, ampak je nastavitve vse učitelje, ki so bili pripravljeni izpolnjevati njena vsa navodila. Ta navodila so v demokratičnih državah dajajo šolskim oblastem. Poskušaj za uvajanje politike v šole so vedno simbolični za pričetek totalitarne oblike vlade. Svoboda vzgoje je prav tako dragocena prirojena pravica, kakor svoboda tiska.

«Kljub temu pa je izvestno število slovenskih učiteljev odklonilo obiskovanje tečaja in posledica tega je, da zdaj ne morejo biti nastavljeni. Ni res, da bi jih nikdar ne upoštevali za nastavitve. Ta dejstva so zgovorna sama po sebi. «Zavezniska vojaška uprava si je prizadala, da bi bila blaginja in vzgoja mladine in otrok svobodna spletk tistih, ki skrbijo samo za pospeševanje svojih koristi v gledanju na stanje neprimernosti, v katerem bi otroci dorasli. Zavezniska vojaška uprava ni nikdar odklonila nobene prošnje nekakega koli kvalificiranega slovenskega učitelja za nastavitve, ampak je nastavitve vse učitelje, ki so bili pripravljeni izpolnjevati njena vsa navodila. Ta navodila so v demokratičnih državah dajajo šolskim oblastem. Poskušaj za uvajanje politike v šole so vedno simbolični za pričetek totalitarne oblike vlade. Svoboda vzgoje je prav tako dragocena prirojena pravica, kakor svoboda tiska.

«Kljub temu pa je izvestno število slovenskih učiteljev odklonilo obiskovanje tečaja in posledica tega je, da zdaj ne morejo biti nastavljeni. Ni res, da bi jih nikdar ne upoštevali za nastavitve. Ta dejstva so zgovorna sama po sebi. «Zavezniska vojaška uprava si je prizadala, da bi bila blaginja in vzgoja mladine in otrok svobodna spletk tistih, ki skrbijo samo za pospeševanje svojih koristi v gledanju na stanje neprimernosti, v katerem bi otroci dorasli. Zavezniska vojaška uprava ni nikdar odklonila nobene prošnje nekakega koli kvalificiranega slovenskega učitelja za nastavitve, ampak je nastavitve vse učitelje, ki so bili pripravljeni izpolnjevati njena vsa navodila. Ta navodila so v demokratičnih državah dajajo šolskim oblastem. Poskušaj za uvajanje politike v šole so vedno simbolični za pričetek totalitarne oblike vlade. Svoboda vzgoje je prav tako dragocena prirojena pravica, kakor svoboda tiska.

NOVA VLADA V BOLGARIJI

LONDON, 25. novembra. Moskovska radijska postaja je v soboto javila, da je voditelj bolgarske komunistične stranke Georgij Dimitrov sestavil novo vlado Domovinske fronte. V vladi, ki ji predseduje, so štirije predsedniki: Aleksander Popov (agrarci), Trajko Kostev (komunisti), Georgij Popov (socialisti) in Kimon Georgiev, bivši ministri predsednik, ki je tudi zunanji minister.

Komunistična stranka ima v vladi predsednika, podpredsednika, tri ministre in predsednika gospodarskega sveta. Kmetijska zveza ima podpredsednika in štiri ministre, narodna zveza dva ministra, socialni demokrati pa enega podpredsednika in enega ministra. Enega ministra označujejo kot neodvisnega, pri enem podpredsedniku in treh ministrih pa so omenjeni politične pripadnosti.

Nadaljnji ministri so: notranji Jugov (komunisti), prosvetni Nejc (komunisti), finančni Stefanov (komunisti), vojni general Damjanov (komunisti), minister za javno zdravje Angelov (komunisti), minister za elektrifikacijo Sekilarov (komunisti), pravosodni Najdenov (agrarci), minister za javna dela Draganov (agrarci), za železnice Tončev (agrarci), za socialno politiko Mitovski (socialisti), za industrijo general Mikov (Zveno), predsednik gospodarskega sveta general Terpesov (komunisti). Minister za informacije, ki ga še niso imenovali, bo komunist.

«Začetkom novega šolskega leta 1946-47 je bilo na slovenskih srednjih šolah upokojenih nekaj profesorjev in ravnateljev, ki so dokončali svojo službeno leto in imajo polno pravico do življenjskega oddaja. Med najstarejše po službenih letih spada učitelj matematike in fizike Ivan Kavšek, ki je nastopil svojo službo 1906 in je bil na svojo željo upokojen točno na dan, ko je dopolnil 40 let efektivne službe. Nadalje so bili upokojeni ravnatelj dr. Adolf Pečovnik, profesor Karel Kun, profesor Leopold André, dr. Peter Sorli, ravnatelj Anton Lovre, profesor Franc Dolan, profesor klasičnih jezikov Ivan Mravljak, ravnatelj ženske gimnazije na Poljanah Ivan Škerj in drugi. Poleg tega je bilo upokojenih tudi več učiteljev.

Tanjus poročila, da so rudarji, ki so zaposleni v velikem živeznem rudniku v Idriji na področju B. soglasno sklenili, da bodo zrtvovali vsak svoje enodnevno plačo, kar znaša skupaj 250.000 lir, za albanske prebivalstvo, ki ga je pri sedala povenjen.

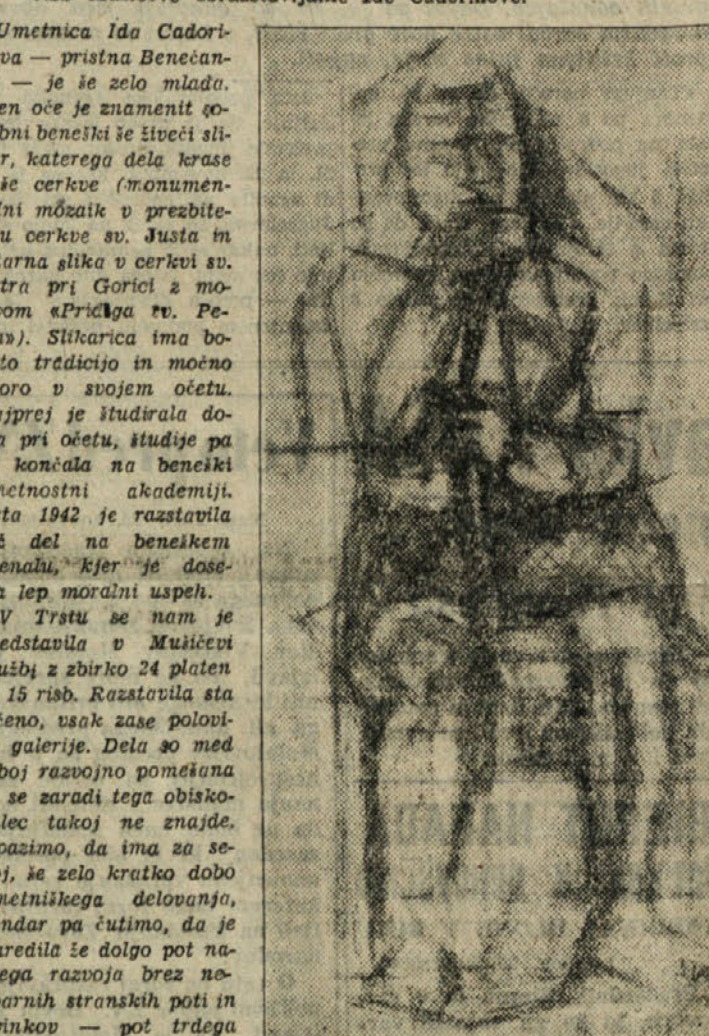
V Celju so izročili svojemu namenu bolniške prostore za otroke, in sicer v nekdanji Westvostovi vili. Postopje leži na vzvišenem prostoru pol ure iz mesta in je po svoji legi in higieni urejenosti kakor nalašč za zdravljenje otrok. Bolnišnica lahko sprejme do 50 malih bolnikov.

Tanjus poročila, da so rudarji, ki so zaposleni v velikem živeznem rudniku v Idriji na področju B. soglasno sklenili, da bodo zrtvovali vsak svoje enodnevno plačo, kar znaša skupaj 250.000 lir, za albanske prebivalstvo, ki ga je pri sedala povenjen.

KULTURA

Musič in Cadorinova v «Umetniški galeriji»

Kot nadaljevanje kritike o razstavi v «Umetniški galeriji», ki smo jo objavili v četrtkovih številkih in ki je bila posvečena delom slikarja Zorana Musiča, prinašamo danes oceno slik in risb Musičeve soračevalke Ide Cadorinove.

IDA CADORINOVA: Sedeči pastir (risba)

Umetnica Ida Cadorinova — prista Benčan — je zelo mlada. Njen oče je znameniti slikar, katerega dela krasi nanašne cerkve (monumentalni mozaiki v prebitih cerkvah v. Justa in oltarna slika v cerkvi sv. Petra pri Gorici z motivom «Priloga v. Petra»). Slikarica ima bogato tradicijo in močno oporo v svojem očetu. Najprej je študirala doma pri očetu, študije pa je končala na benški umetniški akademiji. Leta 1942 je razstavila več del na benškem Sienah, kjer je dosegla lep moralni uspeh.

V Trstu se nam je predstavila v Muzeju družbi z zbirko 24 platen in 15 risb. Razstavila sta ločeno, usak zase polovico galerije. Dela so med seboj razvojnno povezana in se zaradi tega oblikovalce takoj ne znajde. Opazimo, da ima za seboj, se zelo kratko dobo umetniškega delovanja, vendar pa čutilno, da je naredila še dolgo pot napreda razvoja brez naravnih stranskih poti in ovinkov — pot trdga dela. Primerjaj slike št. 24, 23 in 2 s slikami št. 16, 19 in 12. Tu se opazi čisto znatno razliko med mladimi in starejšimi deli, ki so nazoren primer njenega naglega vzpona, zlasti če primerjamo novejša tihotiska s kompozicijski hrsk ali pa krajinskimi motivi, ki dajejo slutiti izreden umetniški dar.

Kar sem govoril o doudimenzionalnem slikanju in imaginarni predstavi pri Musiču, velja tudi za Cadorinovo; razlika pa je v tem, da daje večji poudarek snovitosti, trdnosti gradnje teles in ostrim mejam barvnih ploščev, katerih osnova je ponekod kub, drugod kroglja, končno pa se sprosti: v breztelesni sferi čistih barvnih akordov. Težično njenega slikarstva je v kompozicijski tihotisti, sadja in figurativnem slikarstvu, kjer prihaja njena osebna nota najbolj do izražaja.

«Zelo prijazno od vas, hvala! — je dejal Anglič — v ostalem pa ste uganili: danes imam res še precej dela. Gorny se je dvakrat vlijudno poklonil in stopil proti vratom. — Vsa dežnika, gospod Gorny! Pozabili ste vaš dežnik! — je zadelca na njim komisar. Gorny se je obrnil. — Moj dežnik? — je dejal presebečeno. — Saj ga nikoli nimam s seboj. — Tako? Oprostite... — in to je bilo vse, kar je uspelo Hallju, da je odgovoril.

TRST

Sestanek Zveze antifasistične mladine

Včeraj zjutraj ob 9.30 so nadaljevali v kulturnem krogu «Tomas» z delom, ki so ga pričeli v soboto na plenumu antifasistične mladine v Trstu.

Po splošnem poročilu, ki ga je podal odbor, so govorili nekateri mladišči, ki so obravnavali posamezne probleme: vprašanje šole in sporta, načina razširjanja kulture med mladimi kmetovalci in najstniki, da postavijo mlade delavce na takšno tehnično kulturno ravno, ki bo primerna bodočim zahtevam mesta.

Glavno vprašanje pa je bilo: «razširitev kulture med ljudstvo tako, da bi se ljudstvo moglo vedno bolj zmagovito upirati vsakemu imperiaizmu. Govoril je tudi zastopnik A.S.I., ki je pozdravil zvezo med vsemi študenti vseh strank.

Gospod Gasperini je nato povzel izvršena dela in je določil točko, ki mora biti glavni cilj za bodočnost: direktni sporazum med Italijo in Jugoslavijo, svoboda samostojnega upravljanja, in spraznitev ozemlja s strani anglo-ameriških čet.

Sledila je izvolitev novega izvršnega odbora. Končno so odobrili odpisatelje brzojavke štrm znanim ministrom v New York, ki izražajo željo antifasistične mladine Trsta.

Stavka uslužbencev filobusov in tramvajev. V soboto med 13. in 14. uro so uslužbenci filobusov in tramvajev stopili v stavko; vsa vozila so odpeljali v remizo. Skupni sindikalni odbor, sestavljen iz predstavnikov Delavce zbornice in Enotnih sindikatov, ki si je prilastil vodstvo za agitacijo med delavci tega podjetja, je upošteval za včeraj ob 10. uri v ulici Conti 11 splošno zborevanje vseh uslužbencev ACEGATA.

Po poročilu skupnega odbora je razlog za stavko v dejstvu, da so delavci mislili, da bodo dobili v svojo plačo tako zimsko nagrado 3000 lir kot 30% povznanje, ki so ga že odobrili ostali industrijskim delavcem. Zadevo so jim dali malo po izročitvi plače. Kar zadeva nagrado 3000 lir, je vodstvo ACEGATA sporočilo zastopstvu delavcev, da ni določilo od Zavezniske vojaške uprave dovoljenja za izplačilo, čeprav so to že storila ostala podjetja; v pravi pa je v tem smislu odredba splošnega značaja.

PREHRANA

Tobak. Za tekoči teden bodo potrošniki dobili po 2 cigarete Toscani, 20 gr «trinitato forte», 20 gr cigaret «Liberty» in «Capitani» v razmerju 90 in 10 odstotkov. Brez nakaznice si lahko vsak potroš